

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้
ประจำปี พ.ศ. 2568

จัดทำโดย
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี

การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด องค์กรบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อน หน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบได้ ในการนี้

องค์กรบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้ จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เหตุการณ์ความเสี่ยง และระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๔
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๔
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๕
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๗
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	๗
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๘
๗.๓ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)	๑๐
๗.๔ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๑๐
๗.๕ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk)	๑๐
๗.๖ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk map)	๑๑
๗.๗ ตาราง Scoring ระดับความเสี่ยง	๑๒
๗.๘ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	๑๓
๗.๙ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๔
๗.๑๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑๕

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคคลากรในองค์กร ถือเป็น การป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณี ที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็น หลักประกันระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre - decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post - decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อ การกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

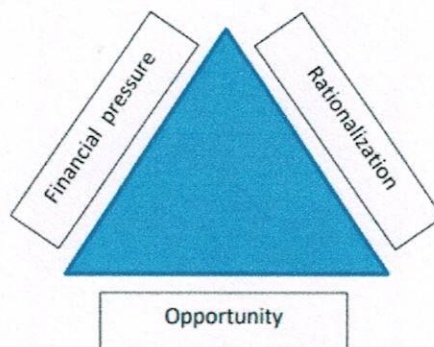
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและ สามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายใน มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

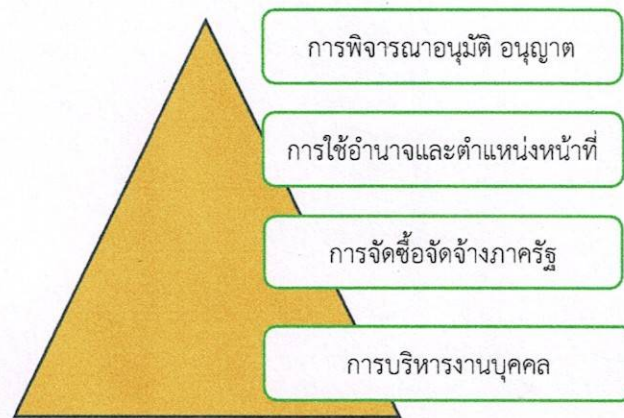
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑ การระบุความเสี่ยง
- ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๓ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)
- ๔ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
- ๕ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk)
- ๖ จัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk map)
- ๗ จัดทำตาราง Scoring ระดับความเสี่ยง
- ๘ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)
- ๙ จัดทำตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๑๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและความเสี่ยงการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ)

- เลือกรายงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	คงความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่า จะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรณี ประมวลการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

เทคนิคการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ไม่เคยเกิดขึ้นที่)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.อำนาจความสะดวกฯ		
๑.๑. เจ้าหน้าที่ มีการเรียกเก็บสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือไม่ เป็นไปตามกฎหมาย		/
๒. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
๒.๑. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ / การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		/
๒.๒. เจ้าหน้าที่ ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและ จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง		/
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใส ของ การใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อ จัดจ้าง		
๓.๑ การฮั้วประมูล		/
๓.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย		/
๓.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง		/
๓.๔ การสืบราคาที่อาจไม่มีการสืบราคาจาก ผู้ประกอบการจริงจำนวน ๓ ราย ทุกราย		/

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor) (ต่อ)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ไม่เคยเกิดขึ้นที่)
๓.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กร เสี่ยงประโยชน์ เช่น การลือคสเปค หรือ กากำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ ต้องให้ต้นทุนเกิน ความจำเป็น แต่ ลดคุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน		/
๓.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรง สัญญา และ TOR		/
๔. ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล		
๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือก บุคลากร หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการเรียกร/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของ ตนเอง เพื่อรับสมัครบุคคลเข้า ทำงาน		/

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีแดงเข้ม : ความเสี่ยงระดับต่ำมาก

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายฝ่ายภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับผู้บุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๗.๓ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)
 ตารางที่ ๒ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำหรือเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้งหรือเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้งหรือเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยากหรือเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

๗.๔ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลการดำเนินงาน
 ตารางที่ ๓ ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ซ้ำมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

๗.๕ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

Degree of risk = Likelihood X Impact

ตารางที่ ๔ ระดับความเสี่ยง

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low risk : L)	๑ - ๓

ตารางที่ ๕ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk map) รูปแบบที่ ๑

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

ตารางที่ ๕ แผนภูมิความเสี่ยง (Risk map) รูปแบบที่ ๒

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางที่ ๖ Scoring ระดับความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิด	ระดับความรุนแรง	ค่าความเสี่ยง โอกาส x ความรุนแรง
๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ. อำนาจความสะดวกฯ			
๑.๑.เจ้าหน้าที่ มีการเรียกเก็บสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือไม่เป็นไปตาม กฎหมาย	๒	๒	๔
๒. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๒.๑.มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ /การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับ คู่สัญญา	๓	๓	๙
๒.๒.เจ้าหน้าที่ ที่เป็นคณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและ จงใจไม่ ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	๓	๓	๙
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อ จัดจ้าง			
๓.๑ การฮั้วประมูล	๒	๒	๔
๓.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้างมี ส่วนได้ส่วนเสีย	๒	๒	๔
๓.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับ พวกพ้อง	๒	๒	๔
๓.๔ การสืบราคาที่อาจไม่มีการสืบ ราคาจาก ผู้ประกอบการจริง จำนวน ๓ ราย ทุกราย	๑	๒	๒

ตารางที่ ๖ Scoring ระดับความเสี่ยง (ต่อ)

ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสที่จะเกิด	ระดับความรุนแรง	ค่าความเสี่ยง
๓.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลื้อคสเปค หรือ กากำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ต้องให้ต้นทุนเกินความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุคุณภาพงาน	๑	๒	๒
๓.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR	๒	๒	๔
๔. ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล			
๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน	๓	๓	๙

๗.๖ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มี ผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๗ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต			
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนาจความสะดวกฯ					
๑.๑.เจ้าหน้าที่ มีการเรียกเก็บสินบน เพื่อช่วยให้การ พิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย	ดี		/		
๒. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
๒.๑.มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การ เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา	ดี			/	
๒.๒.เจ้าหน้าที่ ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการ รับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบที่ถูกต้อง	ดี			/	
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่าย งบประมาณและการจัดซื้อ จัดจ้าง					
๓.๑ การฮั้วประมูล	ดี		/		
๓.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ ส่วนเสีย	ดี		/		
๓.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง	ดี		/		
๓.๔ การสืบราคาที่อาจไม่มีการสืบราคาจาก ผู้ประกอบการจริง จำนวน ๓ ราย ทุกราย	ดี	/			
๓.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กรเสีย ประโยชน์ เช่น การลือคสเปค หรือ กากำหนดคุณลักษณะ ที่ทำให้ต้องให้ต้นทุนเกิน ความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน	ดี	/			
๓.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR	ดี		/		
๔. ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล					
๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร หรือผู้มีอำนาจ อนุมัติ อาจมีการเรียก/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อ ประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับสมัครบุคคลเข้า ทำงาน	ดี			/	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนาจความสะดวกฯ	๑.๑ เจ้าหน้าที่ มีการเรียกเก็บสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ง่ายขึ้น หรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	๒ x ๒ (ปานกลาง)	๑. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามระเบียบ/กฎหมาย อย่าง ละเอียด พร้อมติดประกาศให้ ประชาชนทราบอย่างเปิดเผย ๒. ประกาศนโยบาย No gift policy
๒. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	๒.๑. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยรับรอง ซึ่ง จะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับ คู่สัญญา	๓ x ๓ (สูง)	๑. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงาน และผู้บริหารท้องถิ่น ๒. จัดทำขั้นตอนการร้องเรียนให้ ประชาชนทราบ ๓. ประกาศนโยบาย No gift policy
	๒.๒ เจ้าหน้าที่ ที่เป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบพัสดุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	๓ x ๓ (สูง)	
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความ โปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อ จัดจ้าง	๓.๑ การฮั้วประมูล	๒ x ๒ (ปานกลาง)	๑. จัดทำขั้นตอนการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา ๒. หัวหน้าส่วนราชการมีการ ควบคุมและติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิดมีการตรวจทานและ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. อบรมเรื่องระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้างฯ ให้พนักงาน ผู้บริหาร ท้องถิ่น คณะกรรมการ จัดทำร่าง TOR คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ๔. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหารท้องถิ่น ทุกครั้ง
	๓.๒ กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย	๒ x ๒ (ปานกลาง)	
	๓.๓ โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับ พวกพ้อง	๒ x ๒ (ปานกลาง)	
	๓.๔ การสืบราคาที่อาจไม่มีการสืบราคา จาก ผู้ประกอบการจริง จำนวน ๓ ราย ทุกราย	๑ x ๒ (ต่ำ)	
	๓.๕ การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มี จุดประสงค์ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การถือคสเปค หรือ กำหนด คุณสมบัติที่ทำให้ต้องให้ต้นทุนเกิน ความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน	๑ x ๒ (ต่ำ)	
	๓.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR	๒ X ๒ (ปานกลาง)	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (ต่อ)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาท่ามใต้ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส X ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๔. ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล	๔.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากรหรือผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน	๓ X ๓ (สูง)	๑. เสริมสร้างให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้บริหารท้องถิ่นมีความตระหนักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสของการดำเนินงาน ๒. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานตามระเบียบ/กฎหมาย อย่างละเอียด พร้อมติดประกาศให้ประชาชนทราบอย่างเปิดเผย ๓. จัดทำขั้นตอนการร้องเรียนให้ประชาชนทราบ ๔. ประกาศนโยบาย No gift policy ๕. สร้างมาตรการป้องกันการรับสินบน

